

เอกสารการประชุม

วิชาการระดับนานาชาติครั้งที่
ระดับชาติครั้งที่ 1 วิทยาลัยสงฆ์ศรีสะเกษ

9

วัฒนธรรมเชิงพุทธกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

BUDDHIST CULTURE
& SUSTAINABLE DEVELOPMENT

THE 9TH INTERNATIONAL
AND THE 1ST NATIONAL
BUDDHIST RESEARCH SEMINAR

วันที่ 2 - 3 เมษายน 2561
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ศรีสะเกษ

ความสัมพันธ์ของหลักธรรมกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

พระครูไพโรจน์วัฒนาการ, พระพรสวรรค์ ฐิติญาโณ, ครุ

บทคัดย่อ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักการปฏิบัติที่นำไปสู่ความพออยู่พอกิน พอเพียง
กัน ซึ่งแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้มีความเชื่อมโยงเข้าสู่หลักธรรมในทาง
กันหลายองค์ธรรมได้แก่ หลักมัชฌิมาปฏิปทาเป็นการใช้จ่ายอย่างพอดี พอเพียงดำเนิน
การพึ่งพาตนเองเป็นส่วนสำคัญที่ทำงานการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
ระบบไม่ต้องอาศัยคนอื่นเป็นหลักใหญ่ หลักสันโดษ เป็นหลักธรรมที่นำให้คนที่ปฏิบัติรู้จัก
คนตามความเป็นจริงของชีวิตตน หลักมัตตัญญูตามีความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกับแนวคิด
เครื่องบอกให้รู้ถึงความพอประมาณของตนเองไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่สุรุ่ยสุร่ายเกินตัว ยังรวมไปถึง
มาใช้ร่วมไม่ว่าจะเป็นการให้ทาน แบ่งปันให้แก่คนรอบข้าง ความไม่โลภ ไม่อยากได้สิ่งของ
มีคិតที่จะนำพาสังคมแห่งปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดำเนินไปได้อย่างสมบูรณ์
ความสัมพันธ์, หลักธรรม, แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

sufficiency economy philosophy is a practice that leads to the enough enough
ome extent with immune system that sufficiency economy philosophy. This is
amma in the Buddhist temples are several of the Dhamma are the primary
ditation monks conduct themselves well and to spend a great fit enough in
self-reliance is an important part of work to bring the idea of the sufficiency
to be the system does not have to rely on other people is the main isolated
e that applies to people who do know the sufficiency of each person as the
[or she] key, there is a relationship that linked to the concept of the sufficiency
all them to know the modest does not extravagant not Thriftlessly Than the
er is a principle that does not make the person who lives according to the
y economy philosophy. do not need to go to the farmer who has trouble also
ciple that can be used in combination, whether the share with people around
not be of the people and the integrity that will bring the sufficiency economy
e a complete.

The relationship, Dhamma , sufficiency economy